

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Paweł Stefański
Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu / Katedra Hodowli Bydła
i Produkcji Mleka

Stypendysta projektu pt. „Wsparcie stypendialne dla doktorantów na kierunkach uznanych za strategiczne z punktu widzenia rozwoju Wielkopolski”, Poddziałanie 8.2.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Wpływ czynników organizacyjnych i technologicznych na zdrowotność racic u rasy Polskiej Holsztyńsko-Fryzyskiej

Województwo wielkopolskie należy do największych ośrodków hodowli zwierząt w Polsce, a coraz większe znaczenie w hodowli bydła mlecznego odgrywają fermy prowadzące wysoce intensywną skalę produkcji. Jednakże jednym z negatywnych skutków prowadzenia intensywnego chowu bydła mlecznego jest zwiększenie częstotliwości występowania schorzeń racic. W wyniku ich powstawania liczne straty ekonomiczne ponoszą hodowcy oraz przemysł mleczarski, który jest bardzo silnie rozwinięty na terenie województwa wielkopolskiego (np. Kościan, Śrem, Gostyń) stanowiąc ważną gałąź produkcji w naszym regionie. Straty ekonomiczne, które dotyczą wielkopolskich hodowców wynikają przede wszystkim z poniesionych kosztów związanych z leczeniem poprzez zastosowanie antybiotyków, zmniejszeniem uzyskiwanej przez krowy wydajności mlecznej, gorszą jakością mleka, w którym wzrasta zawartość komórek somatycznych, problemami z rozrodem oraz wczesnego ubywania kulejących zwierząt, jeszcze zanim uzyskają one swoją najwyższą życiową wydajność (4 i 5 laktacja). W przypadku wystąpienia schorzeń w obrębie racic straty wynoszą ok. 1 tys. zł. Jeżeli na gospodarstwach coraz częściej osiągających liczebność stada zbliżoną do 1 tys. krów, 300 z nich byłoby chorych, to rocznie hodowca traci ok. 300 tys. zł. Przemysł mleczarski natomiast oprócz możliwości zakupu większej ilości mleka, uzyskuje przede wszystkim mleko o podwyższonej zawartości komórek somatycznych, a więc mniej lub często w ogóle nie przydatne do przeróbki technologicznej.

Dlatego celem realizowanej pracy doktorskiej jest opracowanie systemu zarządzania stadem, który pozwoliłby na zmniejszenie częstotliwości występowania schorzeń racic. Jego zadaniem będzie również zwrócenie uwagi wielkopolskich hodowców na krytyczne punkty w produkcji, które prowadzą do powstawania poszczególnych jednostek chorobowych. Jednakże system ten oprócz zwalczania kulawizn pozwoli również na ograniczenie

możliwości występowania problemów z rozrodem, mastitis czy schorzeniami metabolicznymi. Wynika to z faktu, iż kulejące krowy nie wykazują objawów rui, częściej posiadają cysty na jajnikach, a w mleku wzrasta liczba komórek somatycznych wywołujących mastitis. Błędy żywieniowe wywołujące schorzenia metaboliczne także przekładają się na stan zdrowotny racic..

Dlatego kompleksowe spojrzenie na problem zdrowotności racic, poprzez prawidłowe zarządzanie stadem i ukierunkowanie produkcji na aspekt zdrowotny jest obecnie szczególnie ważnym elementem chowu bydła ras mlecznych.

Projekt ten jest innowacyjny w skali europejskiej, gdyż podobny system kontroli występowania schorzeń racic działa tylko w kilku krajach europejskich. Opracowanie go i wdrożenie do praktyki pozwoli na podniesie prestiżu województwa wielkopolskiego i miasta Poznania.